

UNIVERSITETET I OSLO

Matematisk institutt
P. B. 1053 Blindern
NO-0316 OSLO
NORWAY

Matematikkbygningen, 7. etg.
Moltke Moes vei 35

Blindern, 15. november 2012

Telefon: +47 22 85 58 88
Telefaks: +47 22 85 43 49

Kunnskapsdepartementet
postmottak@kd.dep.no

DET MATEMATISK-
NATURVITENSKAPELIGE
FAKULTET

Høring til forskriftene for rammeplaner for lektorutdanning og PPU 8–13

Matematisk institutt, Universitetet i Oslo, ser det som positivt at departementet kommer med en egen rammeplan for integrert lektorprogram og for PPU. Instituttet har gjennom lang tid vært opptatt av skolefaglige spørsmål, ikke minst fordi matematikk er et av de sentrale fagene i norsk skole. Den sentrale posisjonen faget har i skolen, og den rollen det spiller i samfunnet generelt, understreker betydningen av at lærere som underviser i faget har stor faglig og didaktisk kompetanse for dermed å kunne gi elevene en undervisningen som gjør dem i stand til å møte fremtidige utfordringer. Tradisjonelt har universitetene gitt studenter en solid faglig ballast som de som lektorer i skolen har hatt som plattform for sin undervisning. Ved innføring av et integrert lektorprogram ble den faglige komponenten svekket i forhold til den tradisjonelle lektorutdanningen, og vi vil på det sterkeste fraråde at man åpner for at det faglige nivået ytterligere kan senkes ved å tone ned fagkomponentene i utdannelsen.

Den faglige delen av lektorutdanningen må ikke svekkes ytterligere – men heller styrkes.

Matematisk institutt, UiO, har dessuten fire konkrete forslag til endringer i forskriftene for rammeplan for lektorutdanning og PPU, endringsforslagene begrunnes i et eget vedlegg.

- 1) **Kravet til omfang av praksis i lektorutdanningen endres fra «minst 100 dager» til «minst 60 dager».**
- 2) **Forskriftene til lektorutdanning og PPU bør kreve at fagstudiene skal bygge på tilsvarende fags høyeste nivå fra videregående opplæring.** (Det vil for matematikk si at fagstudiet bygger på matematikk R2 fra videregående skole.)
- 3) **Kravet om fordypningsoppgave tas ut av forskriften til lektorutdanning.**
- 4) **Muligheten for å bli adjunkt ved å ta bachelorgrad + PPU bevares. Det vil si at kravet om mastergrad tas ut av forskriften til PPU.**

Med hilsen

Arne Bang Huseby
Instituttleder

Vedlegg til "Høring til forskriftene for rammeplaner for lektorutdanning og PPU 8–13" fra Matematisk institutt, UiO"

Utgangspunkt

Da de integrerte lektorutdanningene ble innført, beholdt man en ettårig PPU-del i studiet. De faglige komponentene ble derimot redusert fra fem år i en ordinær mastergrad til fire år i en integrert mastergrad. Vi framholder derfor som et utgangspunkt:

Den faglige delen av lektorutdanningen må ikke svekkes ytterligere – men heller styrkes.

Praksis

Det foreslås at lektorutdanningen skal ha minst 100 dager praksis, en betydelig økning i forhold til dagens integrerte lektorprogrammer og betydelig mer enn det som inngår i PPU. Vi legger til grunn at de nåværende programmene definerer et fullt masterstudium. Dermed kan man vanskelig øke praksisomfanget uten å redusere noe annet. Praksisperiodene vil dessuten i stor grad ligge parallelt med undervisning i fagdelene av studiet. I mange tilfeller vil det være umulig å unngå kollisjoner med obligatoriske fagkrav, som midtveiseksamen eller laboratoriekurs. Og selv om det ikke kolliderer med obligatoriske krav, vil det nesten med nødvendighet være umulig å følge deler av den ordinære fagundervisningen i praksistiden. Dette rammer studentenes faglige utvikling.

Slike kollisjoner kunne kanskje tenkes å unngås dersom lektorstudentene tilbys egne fagkurs som innrettes i forhold til praksisperiodene. Vi vet imidlertid at lektorstudentene i all hovedsak må følge ordinære fagkurs sammen med andre studenter. Undervisningen i slike kurs kan vanskelig innrettes etter behovene og problemene til de få lektorstudentene. Verken lektorutdanningsprogrammene eller faginstituttene har ressurser til å tilby parallelle kurs. Ordinære fagemner er også en garantist for det faglige nivået, noe som ofte framheves i studentundersøkelser. Siden praksisomfanget i PPU er satt til 60 dager ønsker vi samme nivå for lektorprogrammet:

Kravet til omfang av praksis i lektorutdanningen rettes fra «minst 100 dager» til «minst 60 dager».

Fagstudiernes nivå

Både lektorutdanningen og PPU vil gi kompetanse til å undervise alle kurs på videregående skole innenfor studentens to undervisningsfag. Det er da rimelig å forvente at studenten har tatt disse fagene til høyeste nivå som elev i videregående opplæring. Det betyr for eksempel at en lektorstudent i matematikk bør ha tatt kurset R2. Studentene skal ikke bruke lærerutdanningen til å lære fagkunnskaper som de allerede burde ha fra egen skolegang, men til å lære fagene sine ut over videregående skoles nivå. Vi foreslår derfor:

Forskriftene til lektorutdanning og PPU bør kreve at fagstudiene skal bygge på tilsvarende fags høyeste nivå fra videregående opplæring.

Fordypningsoppgave

I forslaget til forskrift for lektorutdanningen innføres det en «fordypningsoppgave» i tredje studieår som skal vurderes til bestått eller ikke bestått. Den skal inngå i fag I eller fag II. Hensikten med en slik oppgave framgår ikke av høringsutkastet. Hva som legges i «fordypning» er ikke presisert. Så lenge fordypningsoppgaven ikke har en tydelig, meningsfull hensikt, kan den lett bli ytterligere en belastning på fagstudiet. Vi foreslår derfor:

Kravet om fordypningsoppgave tas ut av forskriften til lektorutdanning.

Bachelor + PPU = adjunkt

Forslaget til forskrift for PPU krever at studentene skal ha mastergrad i et av sine undervisningsfag. Det betyr at både den integrerte lektorutdanningen og PPU heretter bare skal utdanne lektorer med mastergrad, og dermed at det ikke lenger blir lærerutdanning for adjunkter med bachelorgrad. Vi deler et ønske om at lærerne skal ha høy faglig kompetanse, og vi har argumentert for dette over. Vi tror likevel den foreslåtte endringen er en uheldig vei å gå i dagens situasjon, selv med den foreslåtte overgangsperioden. Mangelen på kompetente lærere i norsk skole blir snart så stor at dette ikke er tiden for å stenge adjunktveien, spesielt ikke når det gjelder rekruttering til ungdomstrinnet. Det vil i overskuelig framtid være behov for adjunkter, ikke minst på ungdomstrinnet. Her vil en adjunkt fremdeles ha større faglig tyngde enn lærere fra den nye GLU 5–10 utdanningen. Vi foreslår derfor:

Muligheten for å bli adjunkt ved å ta bachelorgrad + PPU bevares. Det vil si at kravet om mastergrad tas ut av forskriften til PPU.